

ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΙΣ

Ένδοξη Επανάσταση (Αγγλία 1688)

Η Αγγλία,
(αφετηρία του Διαφωτισμού)

- το 17^ο αι., γίνεται η μεγαλύτερη εμπορική και ναυτική δύναμη στον κόσμο.
- το 1688 με την Ένδοξη Επανάσταση, η αστική τάξη επιβάλλει
  - ✓ **συνταγματική μοναρχία**
  - ✓ **κοινοβουλευτισμό.**
- Από τότε η Αγγλία γίνεται πόλος έλξης των ανθρώπων που
  - ✓ **απεχθάνονται την απολυταρχία**
  - ✓ **και θέλουν να ζήσουν σε συνθήκες φιλελευθερισμού.**

Αμερικανική Επανάσταση (Αμερική 1773 - 1783)

- **Αίτια** : Το 18^ο αιώνα η Αγγλία
  - κατείχε δεκατρείς αποικίες στη βόρεια Αμερική.
  - επέβαλλε στους αποίκους να έχουν εμπορικές σχέσεις **μόνο με τη μητρόπολη**
  - τους απαγόρευσε την εκμετάλλευση νέων περιοχών,
  - επέβαλε για πολεμικές δαπάνες (Επταετής πόλεμος με Γαλλία)
    - ✓ πρόσθετη φορολογία σε προϊόντα, όπως το τσάι και η ζάχαρη,
    - ✓ ειδικό φόρο χαρτοσήμου σε εφημερίδες και εμπορικά έγγραφα.
- **Χρονικό**
  - **1773** : ταραχές στη Βοστώνη, → αντιδράσεις
  - **1774** : οριστική ρήξη επειδή
    - ✓ οι Αμερικανοί διεκδικούν αυτοδιοίκηση
    - ✓ η Αγγλία τηρεί ανένδοτη στάση
  - **4 Ιουλίου 1776**
    - ✓ ψηφίστηκε στη Φιλαδέλφεια η Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας
    - ✓ τη σύνταξαν οι Βενιαμίν Φραγκλίνος και Θωμάς Τζέφερσον
    - ✓ Αποτελεί την πρώτη πρακτική εφαρμογή των πολιτικών ιδεών του Διαφωτισμού.
  - **1776-1783** : πόλεμος Ανεξαρτησίας οι Αμερικανοί επαναστάτες
    - ✓ ενισχύθηκαν από εθελοντές Ευρωπαίους,
    - ✓ νίκησαν χάρη στις ικανότητες του αρχιστράτηγου **Γεωργίου Ουάσινγκτον**
  - **1783** η Αγγλία,
    - ✓ μετά από διπλωματική απομόνωση και συντριπτική ήττα στο Γιόρκταουν,
    - ✓ αναγνώρισε την ανεξαρτησία των 13 αποικιών (**Συνθήκη των Βερσαλλιών, 1783**).
- **Συνέπειες**
  - δημιουργήθηκε ένα νέο έθνος
  - καθιερώθηκαν δύο άγνωστοι μέχρι τότε πολιτειακοί θεσμοί,
    - ✓ το **ομοσπονδιακό κράτος**
    - ✓ η **αβασίλευτη δημοκρατία.**

Γαλλική Επανάσταση (Γαλλία 1789 - 1815)

- **Αίτια**
  - η γαλλική κοινωνία ήταν αριστοκρατική και φεουδαρχική, χωρισμένη σε τρεις τάξεις από την περίοδο του Μεσαίωνα:
    - ✓ τον Κλήρο και τους Ευγενείς (3%), που είχαν όλα τα προνόμια
    - ✓ και την Τρίτη Τάξη (97%), που είχε μόνο υποχρεώσεις.
  - Κατά το δεύτερο μισό του 18^ο αι.
    - ✓ οι σπατάλες της Αυλής και οι πόλεμοι πολλαπλασίασαν τις κρατικές δαπάνες και αύξησαν τα ελλείμματα.
    - ✓ **Δεν εφαρμόστηκαν** οι μεταρρυθμίσεις των Τυργκό και Νεκέρ επί Λουδοβίκου ΙΣΤ', λόγω της αντίδρασης των ευγενών
    - ✓ Δυσμενείς καιρικές συνθήκες επιδείνωσαν την οικονομική κρίση
    - ✓ Το χειμώνα του 1788-1789 η τιμή του ψωμιού ανέβηκε στα ύψη, με αποτέλεσμα η αγορά του να απαιτεί το 88% του μηνιαίου εισοδήματος.
- **Χρονικό**
  - **5 Μαΐου 1789** : σύγκληση των Γενικών Τάξεων Οι αντιπρόσωποι της Τρίτης Τάξης
    - ✓ περίμεναν μεταρρυθμίσεις,
    - ✓ διαπίστωσαν ότι στόχος ήταν η επιβολή νέων φόρων
    - ✓ Αντέδρασαν και αυτοανακηρύχθηκαν **Εθνική Συνέλευση**,
      - ⌘ Ο Λουδοβίκος όμως **δεν** την αναγνώρισε.
  - **20 Ιουνίου 1789** έδωσαν τον **Όρκο του Σφαιριστηρίου** με τον οποίο δεσμεύθηκαν να δώσουν σύνταγμα στη Γαλλία.
    - ⌘ Ο Λουδοβίκος συγκέντρωσε στρατό στις Βερσαλλίες.
  - **14 Ιουλίου 1789** ο λαός με το σύνθημα **ελευθερία, ισότητα, αδελφοσύνη**, κατέλαβε τη Βαστίλλη,
  - Από το Παρίσι η εξέγερση μεταδόθηκε στις επαρχίες, όπου οργανώθηκε η εθνοφυλακή και λεηλατήθηκαν οι πύργοι των ευγενών.
  - **4 Αυγούστου 1789** η Συνέλευση καταργεί τα προνόμια,
  - **26 Αυγούστου** ψήφισε τη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη, με την οποία προβάλλονταν οι θεμελιώδεις αρχές του Διαφωτισμού (ελευθερία, ισότητα, δικαιοσύνη).
  - Ο βασιλιάς υποχρεώθηκε να επικυρώσει τα τετελεσμένα και να εγκατασταθεί στο Παρίσι, ώστε να βρίσκεται υπό τον έλεγχο των επαναστατών.
- **Συνέπειες**
  - **λαϊκή κυριαρχία, κατάργηση βασιλείας, Αστικό Δίκαιο, ελευθερία του Τύπου, δωρεάν και υποχρεωτική Παιδεία.**